

Q & A

จัดฟันน่ารู้

Q :

จัดฟันแล้วทำให้โครงหน้า
เปลี่ยนจริงหรือไม่

A :

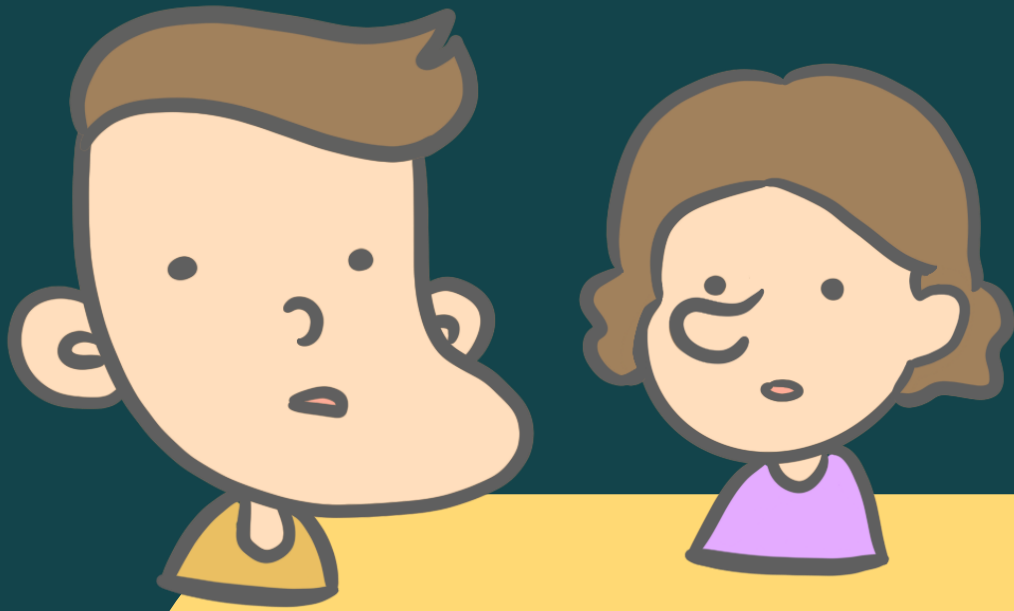
การจัดฟันนั้นแบ่งออกเป็น การจัดฟันเพียง
อย่างเดียว กับการจัดฟันร่วมกับการผ่าตัดขากรรไกร
โดยการการจัดฟันเพียงอย่างเดียวอาจทำให้รูปหน้า
เปลี่ยนได้เพียงเล็กน้อย หรือแทบไม่มีการ
เปลี่ยนแปลงเลย เนื่องจากการจัดฟันเป็น
การปรับเปลี่ยนตำแหน่งของฟัน เช่น การจัด
ฟันแก้ฟันหน้าบนที่ยื่นออกมามากๆ จะทำให้
ริมฝีปากบนยื่นลดลงไปด้วย ซึ่งอาจส่งผลให้
จมูกดูโด่งขึ้นได้ หรือการปรับตำแหน่งฟัน
หน้าล่างก็อาจทำให้ดูมีคางมากขึ้น

?

Q:

จัดฟันแล้วทำให้โครงหน้า
เปลี่ยนจริงหรือไม่

ในคนไข้บางรายที่มีความผิดปกติเกินกว่าที่จะรักษา
ด้วยการจัดฟันเพียงอย่างเดียวได้ เช่น มีคางยื่นหรือคาง
หลุบมากๆ จะต้องทำการจัดฟันร่วมกับการผ่าตัดขากรรไกร
ซึ่งอาจผ่าตัดขากรรไกรบนหรือล่างเพียงอย่างเดียว หรือ
ผ่าตัดทั้งขากรรไกรบนและล่าง ขึ้นอยู่กับสาเหตุของ
ความผิดปกติ ซึ่งการผ่าตัดกระดูกขากรรไกรจะส่งผลทำให้
รูปหน้าเปลี่ยนไปได้ด้วย

จัดฟันเสร็จแล้วต้องใส่
เครื่องคงสภาพฟัน
(retainer) ตลอดชีวิต ?

A:

การใส่รีเทนเนอร์เป็นการช่วยรักษาให้ฟันอยู่ในตำแหน่งเดิม
หลังจากที่ถอดเครื่องมือจัดฟัน โดยทั่วไปแล้วมักจะใส่รีเทนเนอร์เป็น
ระยะเวลา 2-3 ปี หรือในบางกรณีก็อาจจำเป็นต้องใส่นานกว่าปกติ
ขึ้นกับหลายปัจจัย เช่น มีช่องว่างระหว่างซี่ฟันหลายตำแหน่ง, มีฟันที่
อยู่ชิดตำแหน่งมากๆ, คนไข้ที่ได้รับการขยายขากรรไกร, มีแรงกระทำ
จากลิ้นและริมฝีปากต่อฟันที่ไม่สมดุล เช่น มีพฤติกรรมการดูดนิ้วหรือ
การกลืนที่ไม่ถูกต้อง

ดังนั้นระยะเวลาการใส่รีเทนเนอร์ของแต่ละคนจึงแตกต่างกันไป
คนไข้สามารถสอบถามได้จากทันตแพทย์ผู้ให้การรักษา

Q

:

จัดฟันแล้วต้องถอนฟันหรือไม่

A :

การจัดฟันนั้นไม่จำเป็นต้องมีการ
ถอนฟันในทุกกราย โดยฟันที่จะต้อง
ถอนเพื่อการจัดฟันนั้นจะถอนเนื่อง
ด้วยสาเหตุหลายประการ
ยกตัวอย่างเช่น

- มีฟันที่ผุทะลุโพรงประสาทฟันหรือฟันที่เป็นโรคปริทันต์รุนแรง
- ฟันที่อยู่ในตำแหน่งที่ผิดปกติมากเกินไปจนจะนำกลับเข้าที่ด้วยการจัดฟันได้
- ต้องถอนเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการเรียงฟันซี่อื่นๆ

โดยทันตแพทย์เฉพาะทางจัดฟันนั้นจะพิจารณาจากการตรวจในช่องปาก
และภาพรังสี รวมไปถึงการพูดคุยวางแผนการรักษากับตัวผู้ป่วยเอง

Q:

อายุมากแล้วจัดฟันได้หรือไม่
อายุเท่าไรถึงจะจัดฟันได้

A:

โดยปกติการจัดฟันไม่ได้มีกำหนดอายุว่าอายุถึงเท่าไรถึงไม่สามารถจัดฟันได้แล้ว แต่ในผู้ใหญ่จะมีข้อกำหนดเพิ่มขึ้นมาอีกหลายอย่าง ซึ่งสิ่งที่ควรรู้สำหรับการจัดฟันในผู้ใหญ่จะมีดังนี้

- ผู้ใหญ่ที่จะจัดฟันจะต้องได้รับการประเมินสภาพช่องปากเป็นประจำ และอยู่ในการดูแลของทันตแพทย์หลายสาขา
- ผู้ใหญ่ที่จะจัดฟันจำเป็นต้องได้รับการรักษาทางทันตกรรมหลายอย่างก่อนมารับการรักษาด้วยการจัดฟัน
- ผู้ใหญ่มีโอกาสที่จะใช้เวลามากกว่าการจัดฟันในเด็กและวัยรุ่น เนื่องจากการเจริญของฟันที่สมบูรณ์แล้วและการที่กระดูกหยุดการเจริญเติบโตจะทำให้การเคลื่อนฟันด้วยเครื่องมือจัดฟันทำได้ยากขึ้น

Q:

อายุมากแล้วจัดฟันได้หรือไม่
อายุเท่าไรถึงจะจัดฟันได้

AGE

?

?

?

A:

ส่วนในเรื่องของอายุเริ่มต้นสำหรับการจัดฟันนั้น โดยส่วนมากจะเป็นการจัดฟันโดยใช้เครื่องมือจัดฟันแบบติดแน่น โดยเริ่มในช่วงอายุ 12 - 16 ปี ที่ฟันแท้ส่วนใหญ่ขึ้นมาในช่องปากแล้ว แต่ในบางรายจะมีการเริ่มจัดฟันในช่วงอายุ 7 - 10 ปี ซึ่งรายเหล่านี้จะมาจากการตรวจพบความผิดปกติของการเจริญของขากรรไกรแต่เนิ่นๆ หรือตำแหน่งฟันที่ผิดปกติส่งผลให้เกิดความเจ็บปวดของฟันและเหงือก และต้องรีบแก้ไขก่อนที่จะเป็นปัญหามากขึ้นในอนาคต

Q: การจัดฟันแบบ Invisalign ดีหรือไม่

การจัดฟันแบบ Invisalign ที่ได้ยินกันจริง ๆ แล้วเป็นชื่อยี่ห้อหนึ่งของการจัดฟันแบบใส (clear aligner) ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน แต่การจัดฟันแบบใสก็ยังคงมีทั้งข้อดีและข้อเสียที่เราควรทราบก่อนตัดสินใจรับการรักษา ดังนี้

ข้อดี 😊

- เครื่องมือจัดฟันมีลักษณะใสซึ่งมีผลต่อความสวยงาม
- สามารถถอดออกมาได้ ทำความสะอาดง่าย ลดการเกิดฟันผุและการเกิดโรคเหงือก
- รู้สึกสบายกว่าการติดเหล็กจัดฟัน

ข้อเสีย 😞

- ราคาสูง
- อาจต้องกรอฟันด้านข้างให้ฟันเล็กลง จึงอาจมีอาการเสียวฟันตามมา
- มีข้อจำกัดในการเคลื่อนฟันบางอย่าง ทำให้ในบางรายไม่สามารถรักษาโดยใช้การจัดฟันแบบใสได้ หรือจำเป็นต้องใช้เทคนิคอื่นเพิ่มเติมและเวลานานกว่าการรักษาปกติ
- ต้องการความร่วมมือของคนไข้สูง เนื่องจากต้องใส่เครื่องมืออย่างน้อย 20-22 ชั่วโมงต่อวัน

ทำไมจัดฟันแล้ว
รู้สึกฟันยื่นกว่าเดิม

ระหว่างที่ใส่เครื่องมือ การที่คนไข้
รู้สึกว่าจัดฟันแล้วฟันยื่นมากกว่าเดิม เกิดได้
จากหลายกรณี เช่น ความผิดปกติของขากรรไกร
บางชนิด การรักษาจำเป็นที่จะต้องยื่นฟันหน้า
ออกมาให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมก่อนร่วมกับการ
ผ่าตัดขากรรไกรร่วมด้วยทีหลัง หรือการที่ฟันหน้า
ล่างมักจะยุบเข้ามาก่อนฟันหน้าบนซึ่งยุบช้ากว่า ทำ
ให้ระยะห่างระหว่างฟันหน้าบนและล่างห่างกันมาก
ขึ้นในระยะแรก ทำให้คนไข้รู้สึกว่าฟันยื่นกว่าเดิม
ได้หลังจากการจัดฟันระยะแรก

A

จัดฟันแล้วจำเป็นต้องมา
ตามนัดสม่ำเสมอหรือไม่

A :

การจัดฟันจำเป็นต้องมาตามทันตแพทย์นัดสม่ำเสมอ เนื่องจากเป็นการนัดมาตรวจว่าการเคลื่อนของฟันเป็นอย่างไรบ้าง หลังจากให้แรงเคลื่อนฟันไป ฟันเคลื่อนตัวไปตามแผนการรักษาหรือไม่ มีลวดงอบริเวณไหนหรือไม่ รวมทั้งเป็นการนัดมาเพื่อปรับเครื่องมือใส่แรงให้เหมาะสมกับการเคลื่อนฟันในแต่ละครั้งเพื่อที่จะให้การรักษาก้าวไปอย่างต่อเนื่อง การที่ไม่มาตามนัดเป็นเวลาหลายเดือนจะทำให้มีโอกาที่ฟันจะเคลื่อนไปในทิศทางที่ไม่ต้องการ ซึ่งจะทำให้การรักษาล่าช้าลง แต่อย่างไรก็ตาม หากไม่สะดวกมาตามวันที่นัดไว้ได้ก็สามารถเลื่อนนัดออกไปก่อนและรีบกลับมาทำนัดครั้งใหม่ให้เร็วที่สุด